

Ն. Մ. Օծուխներ ճամբու յոգնութեանէն չկրցաւ քարոզ խօսել, այլ միայն «Պանդանիչ»-ով մը ցրուեց ժողովուրդը, որմէ յետոյ երգերով առաջնորդուեցաւ Ազգ. Առաջնորդարանը, ուր ընդունեց քարի գալուստի աջնամբայներն ու մագթանքները:

ՄԿՐՏԻՉ ՔՅՑ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ
18 Սեպտ. 1913, Հալէպ

Յաջորդ թիւով

ԽԹԱՆԻ ԴԷՄ ԱՔԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

S. ԴԻՈՆԻՍ ԲԸ. ՏՐԵՋԵԱՆԷ

Համոզիչ պատասխան մը՝ Երկունքի մէջ Մ. Մանկասարեանէ արժանապաւնաւ յոգնածին:

ԽՈՐԵՆԱՑԻՆ ԵՒ ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷՆԵՐԸ

Եկեղց. Բնաբերգութիւնը Ե. դարուն
S. ՍՄԲԱՏ ՔԸ. ԽԱԶՈՑԵԱՆԷ

ՀԱՅՈՒՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆԸ ՁՈՒՏ ՁԷ ԱՅԼ ԽԱՌՆԱԿ

S. ՍԵՐՈՎԲԷ ԲԸ. ՊՈՒՐՄԱՑԵԱՆԷ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՄԵԾ ՅՈՐԵՆԵԱՆԻՆ ԱՌԹԻՒ ԲԱՅՈՒՆԱԾ ԿՈՒՐԱՆՈՒՄԻ ԿԱՐԳԱՎԵՐՈՒԹԻՒՆ ԻՐ ՀԱՄԱՆԵՍ ԲԱԺԻՆՐ, ԱՅՍՐՈՒՆԷՆԷ (13 ՀՈՒՄ.) մինչև Նոյ. 13 բաժնեկիներէ իր դանձաժ գումարներուն 5%ը կը տրամադրէ այն նպատակին:

Կը հրաւիրենք տակաւին հայր ունեցող մեր Բաժանորդները և Գործակալները, այս ամսուան մէջ մարտի իրենց հաշիւը, գտնէ՛ անուղղակի կերպով մասնակցած ըլլալու համար այս նուիրահաւաքութեան, և խմբագրութիւնս ալ ի վիճակի գնելու համար լայն չափով մը մասնակցելու ատոր:

ՏԱՃԱՐ ՄԱՆԿԱՆՅԻ 10ԻՂ ԲԻՒՐ (ՀՈՒ.) որ բացառիկ պատահաւորով յապաղեցաւ, կը հրատարակուի յառաջիկայ շաբաթուան վերջերը, յոյժ հետաքրքրաւոր, հրահանգիչ և այժմեական նիւթերով: Տաճարի վճարող բաժանորդ՝ բոլոր տարեան ձմեռային կը ստանան զայն յաջորդ քիւիս հետ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՏՈՆ

Գրի Գիւտին 1500 ամեակին և Հայ Տղապարտութեան 400ամեակին առթիւ Ազգ. Վարչական, և թաղերու մէջ՝ երիտասարդական շրջանակներու մէջ, վերջին 15 օրերու ընթացքին, մեծ սղեւորութիւն կար, և մեծամեծ պատրաստութիւններ անհնուեցան, ապահովելու համար հանդիսաւորութիւնները:

Ազգ. Վարչութեան որոշմամբ կարգուած Յանձնաժողովը, որուն անդամոց թիւը ի վերջոյ 50ի յանդեցաւ՝ ծանօթ եկեղեցականներու, գրադէսներու, դրագիտուհիներու և ինչ, մասնակցութեամբ, յաջորդական գումարումներով կարգադրեց Մայր-Եկեղեցւոյ մէջ կատարելի հանդէսներու յատակագիծը, ինչպէս նաև ընդհանուր ու միօրինակ զարդանշաններու, ժապաւէններու և քարդ-բաղաւններու բաշխումը, որ բոլոր թաղերու մէջ միօրինակ պիտի ըլլայ:

Յանձնաժողովին կարգադրութեան համաձայն, այսօր շարժ կը կատարուի Մայր-Եկեղեցւոյ մէջ հանդիսաւոր պատարագ՝ բոլոր վարչութեան և զրոյց աշակերտներու համար, և կէս օրէն յետոյ կը կատարուի հանդէս մը, ուր կը խօսին ի դիմաց Վարչութեան Արքանամ էֆ. Տ. Յակոբեան, Եղիշէ Եպս. Գուրբան, Վեր. Ա. Շնաւունեան, Սահպան էֆ. Կուրաիկեան (Թուրքերէն), և այլն: Հանդէսը պիտի ունենայ նաև զեղարուեստական բաժին մը: Պատարագի երգեցողութիւնները, ինչպէս նաև հանդէսին երկչախումբը կը վարէ Տ. Կոմիտաս Վրդ:

Իսկ թաղերու մէջ վաղը պիտի կատարուին բազմաթիւ ճոխ յայտագիրերով հանդէսներ ու երեկոյթներ: Այսպէս, Բերա, Գառըզիւղ, Սամաթիա, Յէրիզիւղ, Օրթաքէօյ, Գուճաբու, Պէշիքթաշ, Գուրուչէշմէ, Բուճէլի Հիսար, Պոյաճը դիւղ, Գնալը, Թօփգարու, Սիկուտար ևն. իրարու հետ կը մրցին իրարմէ աւելի շքեղ ու աւելի:

ւելի փայլուն հանդէսներ կազմելու համար, ինչ որ ցոյց կուտայ թէ Հայ ազգային զգացումները բոլորովին ընդարձացած չեն, և ազգը դնանասել դիտէ իր քաղաքակրթական այս Մեծ Տօնին նշանակութիւնը և ըմբռնել անոր կարեւորութիւնը:

Ազգ. ժողովը երէկ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ հանդիսաւոր նիստ գումարելով, բացումը կատարեց կրթական նուիրահաւաքութեան:

* * * Համազգային Տօնին մասնակցելու փափաք յայտնար են եղեր Մխիթարեանք, և Տ. ք. Թորգոմեան էֆ. դիմեր է պաշտօնանկ Թէրզեան Պատրիարքի՝ արտօնութիւն ստանալու. բայց այս վերջինը պատասխաններ է թէ հարկադրուած է իր մեծաւորէն հրաման ստանալ (՝): Բեւզանդիոն միւս կողմէ իրաւամբ կը կատարէ Մխիթարեանց այդ բաղձանքին անկեղծութեան վրայ, յիշելով Մէնէվիշեան Վրդ.ի՝ Հայ գրագէտի մը ըրած լուսքը թէ իրենք չեն կրնար Հայ Եկեղեցի սոք կոխել, մանաւանդ երբ Պատարագ կայ: Այսուհանդերձ տարին ենք յայտարարելու որ Վարչական Խորհուրդը պաշտօնապէս ներկայացուցիչ զրկած է Մայր Եկեղեցի, այսօրուան հանդէսին: Հայ-Բողոքական եղբարք, աւելորդ է ըսել, չեմք սիրով կը մասնակցին Հայ Մտքի Տօնին:

* * * Պոլսոյ Հայ Գրալստանները, որոշած են 5000 օրինակ տպագրել հանդէսներու մէջ խօսուած ճառերը, և հասոյթը յատկացնել կրթական հիմնական գրաստգլուխին: Պալեոն էֆ., Ս. Սահակի և Մեարոպի մեծազիր պատկերներէն 3000 օրինակ տպագրելով դրած է Յանձնախումբին արամադրութեան տակ:

* * * Պոլսոյ Հայ ոսկերիչներն և գոհարալստանները պատրաստած են 1/2 մեկը բարձրութեամբ արծաթեայ կոթող մը, որուն վրայ աղամանդներով ընդելուզուած են ոսկեայ Մեարոպեան տառերն և Սահակայ և Մեարոպայ մանրանկարները: Կոթողին պատուանդանին վրայ արձանագրուած է սա վերաստութիւնը: — Զօն երախտագիտութեան Սահակայ և Մեարոպայ

և բոլոր անեանի քարգնանցաց՝ իր զաւակներէն: Պոլսոյ Հայ ոսկերիչներ և գոհարալստաններ: 413—1613—1913»: Հայ արուեստի այս հիմնադի արտադրութիւնը այսօրուան հանդէսին կը ցուցադրուի Մայր Եկեղեցւոյ մէջ, յետոյ պիտի դրկուի Մայր Աթոռ՝ իրբեւ յաւերժական յիշատակ Մեծ Յորեկեանին:

* * * Ամերիկեան Աստուածաշունչի Ընկերութիւնը 1000 օրինակ գրաբառ Աստուածաշունչ արամադրած է՝ կարօտ Հայ վարժարաններու, ի պատիւ Թարգմանչաց Տօնին:

* * * Այսօր փակ են Ազգ. Պատրիարքարանը, Հայ վարժարանները, և Հայ վաճառատուներ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Ազգային ժողովին վերջին գումարումը իր վերին աստիճանի կարուկ որոշումներովը օգտակար նիստ մը եղաւ: Գիւանի միջոցաւ ուսումնասիրուած եօթը խնդիրներ օրակարգէն ջնջուեցան: Այսպէս որոշուեցաւ.

Ա. Վերջին կաթողիկոսական ընտրութեան իբր համարատուութիւն արձանագրել Օննիկ էֆ. Զիֆթէ Մարաֆի հրատարականը և այդ հրատարականը մերժել:

Բ. Դադարեալ երեսփոխաններու՝ մինչև նորերու ընտրութիւնը պաշտօնին վրայ մնալը:

Գ. Ներքին Կանոնագրի վերաքննութեան Յանձնաժողովին հրահանգ տալ, չուտով աւարտելու իր գործը:

Դ. 1906 էն մինչև 1910 իրարու յաջորդող կրօն. ժողովներու համարատուութիւնները պահել օրակարգին վրայ:

Ե. Երէցեան Ս. ը անպարտ ճանչնալ իր վրայ ծանրացած ամբաստանութիւններէն:

Զ. Պետրոս Դարամաճեանի խնդրոյն համար ճանկիւլեանի հարցապնդման մասին Վարչութեան բացատրութիւնները լսել և բաւական համարել:

Է. Ազխամար կեդրոնէն պատուիրակ մը զրկել:

Ասիէ գառ Վարչութեան առաջարկով